

B.A. Sem.2 (Repeater) Examination**EC-I-112 Economics (New)
Problem of Indian Economy2
May-2025**

Time : 2.30 Hours]

[Max. Marks : 70

સુચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. ભારતમાં ઔદ્યોગોનું વર્ગીકરણ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧. ભારતમાં નાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ અને તેની સમસ્યાઓ જણાવો.

૨. ભારતમાં જાહેર સાહસોનું મહત્વ અને તેની મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

૨. ભારતમાં ખાનગીક્ષેત્રની ભૂમિકા સમજાવો.

૩. ભારતમાં બેરોજગારીનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩. ભારતમાં બેરોજગારીના કારણોની ચર્ચા કરો.

૪. ભારતમાં ગરીબીના પ્રકારો અને નિર્દેશકોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪. ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવા માટેના સરકારના પગલાઓની ચર્ચા કરો.

૫. કોઈપણ સાત બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ લખો. ૧૪

(૧) મધ્યમ કક્ષાના ઉદ્યોગોમાં મુડી રોકાણ મર્યાદા કેટલી છે

(અ) ૨૫ લાખથી ૫૦ લાખ (બ) ૫ કરોડથી ૧૦ કરોડ

(ક) ૧૦ કરોડ થી ૨૦ કરોડ (ડ) ૨૦ કરોડથી વધુ

(૨) નીચેનામાંથી કયું ગ્રામ ઉદ્યોગનું ઉદાહરણ છે.

(અ) ચર્મ ઉદ્યોગ (બ) લાકડા ઉદ્યોગ

(ક) પ્લાસ્ટીક ઉદ્યોગ (ડ) ઓટામાબોઇલ ઉદ્યોગ

(૩) IDBI સંસ્થા _____ ક્ષેત્રને ધિરાણ પુરૂ પાડે છે.

(અ) કૃષિક્ષેત્ર (બ) ઉદ્યોગો (ક) સેવા ક્ષેત્રે (ડ) સીમાંત ખેડુતો

[PTO

0705N392-2

- (૪) ICAR સંસ્થા _____ ક્ષેત્ર માટેની સંસ્થા છે.
(અ) રેલ્વે (બ) કૃષિ (ક) ઉદ્યોગ (ડ) સેવા
- (૫) ભારતમાં કુલ જીડીપીમાં સહુથી વધુ હિસ્સો _____ ક્ષેત્રનો છે.
(અ) રેલ્વે (બ) કૃષિ (ક) ઉદ્યોગો (ડ) સેવા ક્ષેત્ર
- (૬) _____ બેરોજગારી અસરકારક માંગના અભાવે ઉદ્ભવે છે.
(અ) ચક્રિય (બ) મૌસમી (ક) ચક્રિય (ડ) પ્રચ્છન્ન
- (૭) _____ પ્રકારની બેરોજગારીમાં શ્રમિકની સીમાંત ઉત્પાદકતા શૂન્ય હોય છે.
(અ) ધર્ષણજન્ય (બ) મૌસમી (ક) ચક્રિય (ડ) પ્રચ્છન્ન
- (૮) _____ પ્રકારની બેરોજગારી ટેકનોલોજીના પરિવર્તનના લીધે ઉદ્ભવે છે.
(અ) ધર્ષણજન્ય (બ) ચક્રિય (ક) ઔદ્યોગિક (ડ) મૌસમી
- (૯) ભારતમાં ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં દૈનિક ખોરાકમાંથી _____ કેલરીનું માપદંડ છે.
(અ) ૨૨૦૦° (બ) ૨૩૦૦ (ક) ૨૪૦૦ (ડ) ૨૭૦૦
- (૧૦) સાપેક્ષ ગરીબી _____ ના લીધે ઉદ્ભવે છે.
(અ) રાષ્ટ્રીય આવકની અસમાન વહેંચણીના લીધે (બ) ધીમી ઔદ્યોગિક વૃદ્ધિના લીધે
(ક) પછાત ગ્રામ્ય વિસ્તારના લીધે (ડ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ
- (૧૧) ભારતમાં મનરેગા યોજનની શરૂઆત _____ વર્ષમાં થઈ હતી.
(અ) ૨૦૦૬ (બ) ૨૦૦૪ (ક) ૨૦૧૨ (ડ) ૨૦૦૧
- (૧૨) નીચેનામાંથી કયા દેશોમાં સાપેક્ષ ગરીબીનું પ્રમાણ વધુ જોવા મળે છે.
(અ) વિકસિત (બ) અલ્પવિકસિત (ક) સામ્યવાદી દેશો (ડ) મુડીવાદી દેશો.

0705 N 392-3

ECONOMICS
PROBLEMS OF INDIAN ECONOMY-2
PAPER NO. 112 (EC)

NOTE :- All Questions Carry Equal Marks.

Q 1. A) DISCUSS THE CLASSIFICATION OF INDUSTRIES IN INDIA. (14)

OR

B) DISCUSS THE IMPORTANCE AND LIMITATIONS OF SMALL SCALE INDUSTRIES.

Q.2 DISCUSS THE IMPORTANCE AND LIMITATION OF PUBLIC SECTOR IN INDIA. (14)

OR

B) EXPLAIN THE ROLE OF PRIVATE SECTOR IN INDIA.

Q.3 GIVE THE MEANING AND EXPLAIN THE VARIOUS TYPES OF UNEMPLOYMENT IN INDIA. (14)

OR

B) DISCUSS THE VARIOUS CAUSES OF UNEMPLOYMENT IN INDIA.

Q.4 DISCUSS THE TYPES AND VARIOUS INDICATORS OF POVERTY. (14)

OR

B) EXPLAIN THE VARIOUS MEASURES TO REDUCE POVERTY WITH ANTI-POVERTY PROGRAMMS OF GOVERNMENT.

Q.5 MCQs : (ANY SEVEN) (14)

1. WHAT IS THE INVESTMENT LIMITS IN MEDIUM SCALE INDUSTRY?

A) 25 LACS TO 50 LACS B) 5 Cr TO 10 Cr C) 10 Cr TO 20 Cr D) MORE THAN 20 Cr

2. _____ IS THE EXAMPLE OF PASTORAL INDUSTRY.

A) LEATHER B) WOODEN C) PLASTIC D) AUTOMOBILE.

3. IDBI PROVIDES LOAN FOR _____ SECTOR.

A) AGRICULTURE B) INDUSTRY C) SERVICE SECTOR D) MARGINAL FARMERS

P. T. O

N 392-4

4. ICAR INSTITUTE IS FOR _____ SECTOR ?

A) RAILWAY B) AGRICULTURE C) INDUSTRY D) SERVICE

5. _____ SECTOR HAS HIGHEST SHARE IN GDP AT PRESENT IN INDIA.

A) RAILWAY B) AGRICULTURE C) INDUSTRY D) SERVICE

6. _____ UNEMPLOYMENT IS ARISE DUE TO LACK OF EFFECTIVE DEMAND

A) FRICTIONAL B) SEASONAL C) CYCLIC D) DISGUISED

7. IN _____ UNEMPLOYMENT THE MARGINAL PRODUCTIVITY OF LABOUR IS ZERO.

A) FRICTIONAL B) SEASONAL C) CYCLIC D) DISGUISED

8. _____ UNEMPLOYMENT ARRIES DUE TO CHANGE IN TECHNOLOGY.

A) FRICTIONAL B) CYCLIC C) INDUSTRIAL D) SEASONAL

9. _____ CALORIES STANDRED DECIDED FOR THE RURAL AREA FROM DAILY FOOD.

A) 2200 B) 2300 C) 2400 D) 2700

10. RELATIVE POVERTY ARIERS DUE TO _____ ?

A) UNEQUAL DISTRIBUTION OF NATIONAL INCOME

B) LAW INDUSTRIAL GROWTH

C) BACKWARD RURAL AREA.

D) NONE OF THESE.

11. IN _____ YEAR MGNREGA PLAN WAS LAUNCHED BY GOVT OF INDIA.

A) 2006 B) 2004 C) 2012 D) 2001

12. WHICH OF THE FOLLOWING COUNTRIES HAS A GREATER PREVALENCE OF RELATIVE POVERTY.

A) DEVELOPING B) UNDERDEVELOPED C) SOCIALIST D) CAPATILIST COUNTRIES.

0705N392-5

B.A. Sem.2 (Repeater) Examination

EC-I-112 Economics (Old)

May-2025

Time 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

સુચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. ભારતમાં નાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ અને તેમની સમસ્યાઓ જણાવો.

૧૪

અથવા

૧. ભારતમાં ઉદ્યોગોના વિવિધ પ્રકારો જણાવો.

૨. ભારતમાં ખાનગીકરણની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવી ખાનગીકરણનું મહત્વ સમજાવો.

૧૪

અથવા

૨. ભારતમાં જાહેર સાહસોની કામગીરીનું ટીકાત્મક મુલ્યાંકન કરો.

૩. બેરોજગારીનો અર્થ આપી ભારતમાં બેરોજગારીના વિવિધ કારણોની ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

૩. ભારતમાં બેરોજગારી ઘટાડાવાના વિવિધ ઉપાયો જણાવી સરકારે બેરોજગારી ઘટાડવાના ભરેલા પગલાંઓની ચર્ચા કરો.

૪. ગરીબી રેખાનો ખ્યાલ આપી ભારતમાં ગરીબીના વિવિધ નિર્દેશકો જણાવો.

૧૪

અથવા

૪. ભારતમાં ગરીબીના વિવિધ કારણો અને ગરીબી ઘટાડવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.

૫. MCQs બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો (કોઈપણ સાત)

૧૪

(૧) નાના ઉદ્યોગો માટે મુડી રોકાણ મર્યાદા ભારતમાં કેટલી હોય છે.

(અ) ૨૫ લાખથી ઓછી (બ) ૨૫ લાખથી ૫ કરોડ

(ક) ૫ કરોડ થી ૧૦ કરોડ (ડ) ૧૦ કરોડથી વધુ

(૨) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયાની સ્થાપના ભારતમાં _____ વર્ષમાં થઈ.

(અ) ૧૯૬૧ (બ) ૧૯૬૨ (ક) ૧૯૬૩ (ડ) ૧૯૬૪

(૩) ભારતમાં LICની સ્થાપના _____ વર્ષમાં થઈ.

(અ) ૧૯૫૧ (બ) ૧૯૫૬ (ક) ૧૯૫૯ (ડ) ૧૯૬૨

(૪) ભારતમાં ૧૯૯૧ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિ સમયે _____ વડા પ્રધાન હતા.

(અ) ડૉ.મનમોહન સિંઘ (બ) અટલ બિહારી બાજપાઈ

(ક) વી. પી. સિંહ (ડ) પી.વી. નરસિંહમા રાવ

[PTO

0705N392-6

- (૫) _____ પ્રકારની બેરોજગારીમાં શ્રમની સીમાંત ઉત્પાદકતા શૂન્ય હોય છે.
(અ) મૌસમી (બ) ચક્રિય (ક) ઘર્ષણજન્ય (ડ) પ્રચ્છન્ન
- (૬) _____ યોજના બેરોજગારી સાથે સંકળાયેલી છે.
(a) NSSO (b) ICAR (c) SIDBI (d) UTI
- (૭) મંદિના લીધે _____ પ્રકારની બેરોજગારી ઉદ્ભવે છે.
(અ) ઘર્ષણજન્ય (બ) શિક્ષિત (ક) મૌસમી (ડ) ચક્રિય
- (૮) ભારતમાં મનરેગા યોજનાની શરૂઆત _____ વર્ષમાં થઈ હતી.
(અ) ૨૦૦૧ (બ) ૨૦૦૪ (ક) ૨૦૦૬ (ડ) ૨૦૦૮
- (૯) સાપેક્ષ ગરીબી _____ સાથે સંકળાયેલી છે.
(અ) રાષ્ટ્રીય આવકની વહેંચણી સાથે (બ) ફૂગાવા સાથે (ક) નાણાકીય નીતિ સાથે
(ડ) આયોજનપંચ સાથે
- (૧૦) ભારતમાં ગ્રામીણક્ષેત્રે દૈનિક ખોરાકમાંથી _____ કેલરીનું માપદંડ નક્કી કરવામાં આવ્યું છે.
(અ) ૨૧૦૦ (બ) ૨૨૦૦ (ક) ૨૩૦૦ (ડ) ૨૪૦૦
- (૧૧) ટેકનોલોજીમાં પરિવર્તનના લીધે _____ પ્રકારની બેરોજગારી ઉદ્ભવે છે.
(અ) ઘર્ષણજન્ય (બ) ચક્રિય (ક) મૌસમી (ડ) આંશિક
- (૧૩) ભારતમાં ONGCની સ્થાપના _____ વર્ષમાં થઈ.
(અ) ૧૯૫૬ (બ) ૧૯૫૮ (ક) ૧૯૫૧ (ડ) ૧૯૬૬
-

0705N392-7
ENGLISH VERSION

1. Discuss the importance and problems of small scale industry in India. **14**

OR

1. Explain the various types of industry in India.
2. Explain the various methods of privatization and discuss the importance of Private sector in India.

OR

2. Critically evaluate the performance of public sector in India.
3. Give the meaning of unemployment and discuss the various causes of unemployment in India. **14**

OR

3. Explain the various measures and Government scheme to reduce the unemployment in India.
4. Give the meaning of poverty line and explain the various Indicator's of poverty in India. **14**

OR

4. Discuss the causes and various measures to reduce in poverty in India.
5. MCQs (Any Seven) **14**

- (1) What is the investment limit in small scale Industry in India
(a) Less the 25 lacs (b) Between 25 lacs to 5 cr.
(c) 5 Cr to 10 Cr (d) More than 10 Cr
- 2) Unit Trust of India established in _____ year in India.
(a) 1961 (b) 1962 (c) 1963 (d) 1964
- 3) LIC Established in _____ year in India.
(a) 1951 (b) 1956 (c) 1959 (d) 1962
- 4) _____ was the prime minister of India during 1991 Industrial Policy.
(a) Dr.Manmohan Singh (b) Atal Bihari Vajpayee
(c) V.P.Singh (d) P.V.Narasimha Rao

0705N392-8

- 5) In _____ un employment marginal productivity of labour is zero.
(a) Seasonal (b) Cyclic (c) Frictional (d) Disguised
- 6) _____ Scheme is related to un Employment.
(a) NSSO (b) ICAR (c) SIDBI (d) UTI
- 7) Which un Employment arises due to Deflation.
(a) Frictional (b) Educational (c) Seasonal (d) Cyclic
- 8) MGNREGA scheme was started in _____ year in India.
(a) 2001 (b) 2004 (c) 2006 (d) 2009
- 9) Relative poverty is associated with _____.
(a) Distribution of National Income (b) Inflation
(c) Monetary Policy (d) Planning Commission.
- 10) _____ is standared setup for calories from daily food in Rural Area in India.
(a) 2100 (b) 2200 (c) 2300 (d) 2400
- 11) _____ is the un Employment started due to change in Technology.
(a) Frictional (b) Cyclic (c) Seasonal (d) Partial
- 12) ONGC Established in _____ year in India.
(a) 1956 (b) 1959 (c) 1951 (d) 1966.
-